

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

P7_TA(2013)0598

Problemy konstytucyjne związane z wielopoziomym sprawowaniem rządów w UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie problemów konstytucyjnych związanych z wielopoziomym sprawowaniem rządów w Unii Europejskiej (2012/2078(INI))

(2016/C 468/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając Porozumienie ustanawiające Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) ⁽¹⁾,
- uwzględniając Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej (TSCG) ⁽²⁾,
- uwzględniając tzw. „sześciopak” ⁽³⁾,
- uwzględniając tzw. „dwupak” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 12 września 2013 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi ⁽⁶⁾,
- uwzględniając opublikowane dnia 5 grudnia 2012 r. sprawozdanie przewodniczących Rady Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Centralnego i Eurogrupy pt. „W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 listopada 2012 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej – otwarcie debaty europejskiej” (COM(2012)0777),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 listopada 2012 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące sprawozdania przewodniczących Rady Europejskiej, Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Centralnego i Eurogrupy pt. „W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej” ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie przyszłych wniosków ustawodawczych dotyczących unii gospodarczej i walutowej (UGW) ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej demokracji w przyszłej unii gospodarczej i walutowej (UGW) ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych oraz opinie Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jak również Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A7-0372/2013),

⁽¹⁾ Treaty Establishing the European Stability Mechanism (ESM)

⁽²⁾ Treaty on Stability, Coordination and Governance in the Economic and Monetary Union

⁽³⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 140 z 27.5.2013.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0372.

⁽⁷⁾ <https://www.ecb.europa.eu/ssm/pdf/4preport/fourpresidentsreport2012-12-05EN.pdf>

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0430.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0222.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0269.

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

- A. mając na uwadze, że zróżnicowanie stanowi konstytutywną cechę procesu integracji europejskiej oraz środek umożliwiający jej postęp i gwarantujący podstawowe poszanowanie zasady równości, rozumianej jako równe traktowanie jednakowych sytuacji oraz nierówne traktowanie odmiennych sytuacji;
- B. mając na uwadze, że zróżnicowana integracja powinna nadal stanowić zapowiedź pogłębiania integracji europejskiej, ponieważ zapoczątkowała ją podgrupa państw członkowskich, jest ona dostępna dla wszystkich państw członkowskich oraz ma na celu pełne włączenie do traktatów;
- C. mając na uwadze, że zróżnicowana integracja przybiera dwie formy: „wieloprędkościową”, polegającą na dążeniu państw do osiągnięcia tych samych celów w różnych ramach czasowych, oraz „wielopoziomową”, polegającą na tym, że państwa zgadzają się na dążenie do różnych celów;
- D. mając na uwadze, że zróżnicowanie nie może naruszać zasad obywatelstwa Unii, które stanowi podstawowy status obywateli państw członkowskich, pozwalający tym spośród nich, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji, korzystać z takiego samego traktowania wobec prawa w ramach określonych traktatem, bez względu na przynależność państwową;
- E. mając na uwadze, że zróżnicowanie będzie zgodne z zasadami jedności europejskiego porządku prawnego i w związku z tym wzmocni jego skuteczność i spójność, zasadę niedyskryminacji ze względu na przynależność państwową, tworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych oraz funkcjonowanie rynku wewnętrznego;
- F. mając na uwadze, że zróżnicowanie może odnosić się do sytuacji, w których w danym momencie wspólne działanie jest niemożliwe lub niewykonalne;
- G. mając na uwadze, że zróżnicowanie mieści się i zawsze powinno się mieścić w jednolitych ramach instytucjonalnych Unii Europejskiej;
- H. mając na uwadze, że zróżnicowana integracja musi respektować zasadę pomocniczości zgodnie z art. 5 TUE i protokołem nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności;
- I. mając na uwadze, że traktaty oferują różnego rodzaju opcje oraz instrumenty dla zróżnicowanej integracji, w tym ograniczenie zakresu terytorialnego zastosowania, klauzule ochronne, odstępstwa, klauzule „opt-out” i „opt-in”, wzmocnioną współpracę, a także przepisy dotyczące konkretnych państw członkowskich, których walutą jest euro, z zastrzeżeniem, że takie instrumenty są zgodne z zasadami jedności, skuteczności i spójności europejskiego porządku prawnego oraz mieszczą się w jednolitych ramach instytucjonalnych (metoda wspólnotowa);
- J. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie mają prawo „opt-out” wobec różnych polityk UE, jak określono w różnych protokołach do traktatów, co może zagrozić jedności, skuteczności i spójności europejskiego porządku prawnego;
- K. mając na uwadze, że derogacje na mocy art. 27 ust. 2 TFUE pozwalają na zróżnicowanie pomiędzy określonymi państwami członkowskimi w ramach aktu prawnego adresowanego do wszystkich państw członkowskich, celem tego jest jednak stopniowe utworzenie i zapewnienie funkcjonalności rynku wewnętrznego;
- L. mając na uwadze, że Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zawiera w art. 114 ust. 4 i 5, art. 153 ust. 4, art. 168 ust. 4, art. 169 ust. 4 i art. 193 klauzule ochronne, które umożliwiają państwom członkowskim utrzymanie lub wprowadzenie bardziej rygorystycznych środków ochronnych w zakresie stosowania aktu prawnego adresowanego do wszystkich państw członkowskich;
- M. mając na uwadze, że wzmocniona współpraca wymaga udziału przynajmniej dziewięciu państw członkowskich w obszarze wchodzącym w zakres kompetencji niewyłącznych Unii, umożliwia państwom członkowskim spoza strefy euro udział w obradach, jednak bez możliwości głosowania, i jest dostępna dla wszystkich państw członkowskich;
- N. mając na uwadze, że procedura wzmocnionej współpracy umożliwia, jako ostateczność, przyjęcie środków wiążących dla podgrupy państw członkowskich po przyznaniu przez Radę upoważnienia większością kwalifikowaną, a w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) – po jednomyślnym przyznaniu upoważnienia;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

- O. mając na uwadze, że z mechanizmu tego korzysta się już w odniesieniu do ogólnounijnego prawa o rozwodzie i europejskiego prawa patentowego i że mechanizm ten zatwierdził Parlament Europejski i Rada w kontekście opodatkowania w odniesieniu do ustanowienia podatku od transakcji finansowych;
- P. mając na uwadze, że w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa grupy państw mają możliwość wykonywania konkretnych zadań lub misji, a w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony przewiduje się utworzenie stałej podstawowej grupy państw mających zdolności wojskowe;
- Q. mając na uwadze, że z historycznego punktu widzenia układ z Schengen z 1986 r. oraz konwencja z Schengen z 1990 r., podpisane przez podgrupę państw członkowskich, które zniosły kontrole na granicach wewnętrznych, a także Porozumienie w sprawie polityki społecznej z 1991 r. pomiędzy podgrupą państw członkowskich, które rozszerzyło wcześniejsze kompetencje WE w zakresie zatrudnienia oraz praw socjalnych umożliwiając głosowanie większością kwalifikowaną oraz konwencja z Prüm z 2005 r. pomiędzy podgrupą państw członkowskich a Norwegią w sprawie wymiany danych oraz współpracy antyterrorystycznej stanowią formy zróżnicowanej integracji;
- R. mając na uwadze, że dorobek Schengen został włączony do traktatów na mocy traktatu z Amsterdamu, z klauzulami „opt-out” dla Zjednoczonego Królestwa, Irlandii i Danii;
- S. mając na uwadze, że Zjednoczone Królestwo i Irlandia mogą w dowolnym czasie ubiegać się o zastosowanie wobec nich niektórych lub wszystkich przepisów dorobku Schengen, a także mając na uwadze, że Dania pozostaje związana postanowieniami pierwotnego układu z Schengen oraz pierwotnej konwencji z Schengen;
- T. mając na uwadze, że konwencja z Prüm została częściowo włączona do ram prawnych UE;
- U. mając na uwadze, że Porozumienie w sprawie polityki społecznej zostało włączone do traktatów na mocy Traktatu z Amsterdamu bez jakiegokolwiek klauzuli „opt-out”;
- V. mając na uwadze, że traktaty zapewniają kilka sposobów działania w odniesieniu do polityki zatrudnienia i polityki społecznej, których potencjał nie został w pełni wykorzystany, w szczególności w odniesieniu do art. 9 TFUE, art. 151 TFUE i art. 153 TFUE, lecz także w szerszym sensie w odniesieniu do art. 329 TFUE; mając zatem na uwadze, że można osiągnąć wyższy stopień konwergencji społecznej przy poszanowaniu zasady pomocniczości i bez zmiany Traktatu;
- W. mając na uwadze, że Porozumienie ustanawiające Europejski Mechanizm Stabilności oraz Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej („pakt fiskalny”) zostały zawarte na poziomie międzyrządowym poza traktatami;
- X. mając na uwadze, że Europejski Instrument Stabilności Finansowej i Europejski Mechanizm Stabilności stanowią umowy podlegające przepisom prawa międzynarodowego, zawarte przez państwa członkowskie, których walutą jest euro;
- Y. mając na uwadze, że konieczne jest podjęcie niezbędnych kroków, zgodnie z postanowieniami TUE i TFUE, by najpóźniej przed upływem pięciu lat od wejścia w życie Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej – zawartego na mocy prawa międzynarodowego przez wszystkie państwa członkowskie z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa i Republiki Czeskiej – włączono treść postanowień tego Traktatu do ram prawnych Unii Europejskiej na podstawie oceny doświadczeń z jego wdrażania;
- Z. mając na uwadze konieczność włączenia paktu euro plus, strategii „Europa 2020” i Paktu na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia do prawa Unii oraz utworzenie drogi wprowadzeniu kodeksu konwergencji dla gospodarek wszystkich państw członkowskich;
- AA. mając na uwadze, że umowy międzynarodowe zawarte poza ramami prawnymi UE, zmierzające do realizacji celów określonych w traktatach, były wykorzystywane jako ostateczny instrument (ultima ratio) dla zróżnicowanej integracji, przewidujący obowiązek włączenia treści danej umowy międzynarodowej do traktatów;
- AB. mając na uwadze, że utworzenie UGW stanowiło decydujący krok w kierunku integracji, definiujący model wielopoziomowego sprawowania rządów wpływającego zarówno na instytucje, jak i na procedury;
- AC. mając na uwadze, że jedno państwo członkowskie, jeżeli takie będzie jego życzenie, dysponuje stałym odstępstwem dotyczącym przystąpienia do strefy euro (protokół nr 15), a inne państwo członkowskie – odstępstwem konstytucyjnym (protokół nr 16);

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

- AD. mając na uwadze, że w dziedzinie polityki pieniężnej przepisy dotyczące EBC przewidują zróżnicowanie w strukturze instytucjonalnej, z Radą Prezesów Europejskiego Banku Centralnego jako głównym organem decyzyjnym, w skład którego wchodzi wyłącznie państwa członkowskie, których walutą jest euro, oraz Radą Ogólną zrzeszającą państwa członkowskie spoza strefy euro, jak również w strukturze finansowej, z krajowymi bankami centralnymi wszystkich państw członkowskich jako subskrybentami kapitału EBC (art. 28 ust. 1 statutu EBC), jednak wyłącznie z krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich, których walutą jest euro, spłacającymi swój subskrybowany udział w kapitale EBC (art. 48 ust. 1 statutu EBC);
- AE. mając na uwadze, że art. 127 ust. 6 TFUE upoważnia Radę do powierzania EBC szczególnych zadań w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi oraz innymi instytucjami finansowymi, z wyjątkiem zakładów ubezpieczeń, oraz był stosowany jako podstawa prawna rozporządzenia ustanawiającego jednolity mechanizm nadzorczy dla strefy euro i przewidującego dobrowolny udział państw członkowskich spoza strefy euro poprzez nawiązanie bliskiej współpracy z EBC;
- AF. mając na uwadze, że art. 139 TFUE zwalnia państwa członkowskie objęte derogacją z obowiązku stosowania szczególnych postanowień Traktatu oraz praw głosu z nimi związanych;
- AG. mając na uwadze, że art. 136 i art. 138 TFUE przewidują szczególną formę przyjęcia środków mających zastosowanie do państw członkowskich, których walutą jest euro, z głosem Rady ograniczonym do przedstawicieli tych państw członkowskich oraz, gdy wymaga tego procedura, głosem całego Parlamentu Europejskiego;
- AH. mając na uwadze, że art. 136 TFUE był już stosowany zgodnie z art. 121 ust. 6 do przyjmowania rozporządzeń;
- AI. mając na uwadze, że w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i przestrzeni kosmicznej art. 184 TFUE przewiduje programy uzupełniające do wieloletniego programu ramowego, w których mogą uczestniczyć wyłącznie podgrupy państw członkowskich, które je finansują, z zastrzeżeniem ewentualnego współuczestnictwa Unii, ale które przyjmowane są zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą obejmującą całą Radę oraz cały Parlament Europejski, za zgodą właściwych państw członkowskich, których dotyczą dane programy uzupełniające;
- AJ. mając na uwadze, że zgodnie z art. 21 rozporządzenia (EU, Euratom) nr 966/2012 zasada uniwersalności budżetu nie uniemożliwia grupie państw członkowskich przydzielenia wkładu finansowego do budżetu UE lub określonych dochodów do konkretnej pozycji wydatków, co ma już miejsce na przykład w przypadku reaktora wysokostrumieniowego na mocy decyzji 2012/709/Euratom;
- AK. mając na uwadze, że art. 137 TFUE oraz Protokół nr 14 ustanawiają Eurogrupę jako organ nieformalny;
- AL. mając na uwadze, że sprawne funkcjonowanie UGW wymaga pełnego i szybkiego wdrożenia środków już uzgodnionych w ramach wzmocnionego zarządzania gospodarczego, takich jak wzmocniony pakt stabilności i wzrostu oraz europejski semestr uzupełniony o politykę na rzecz pobudzania wzrostu;
- AM. mając na uwadze, że głębsza UGW wymaga mocniejszych kompetencji, środków finansowych oraz demokratycznej rozliczalności, mając też na uwadze, że jej ustanowienie powinno poprzedzić dwuetapowe podejście opierające się, po pierwsze, na niezwłocznym pełnym wykorzystaniu możliwości istniejących traktatów, oraz, po drugie, na zmianie Traktatu, która zostanie określona przez konwent;
- AN. mając na uwadze dążenie do skutecznego, usankcjonowanego i demokratycznego zarządzania UGW, które powinno opierać się na ramach instytucjonalnych oraz prawnych Unii;
- AO. mając na uwadze, że legitymację i rozliczalność demokratyczną należy zapewnić na poziomie, na którym podejmowane są decyzje;
- AP. mając na uwadze, że UGW ustanawiana jest przez Unię, której obywatele reprezentowani są bezpośrednio na poziomie Unii przez Parlament Europejski;

A. ZASADY

- ponownie wzywa do stworzenia faktycznej UGW, wzmacniającej kompetencje Unii w szczególności w zakresie polityki gospodarczej, oraz do zwiększenia możliwości budżetowych oraz roli i rozliczalności demokratycznej Komisji i prerogatyw Parlamentu;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

2. jest zdania, że takie zwiększone możliwości budżetowe powinny być oparte na konkretnych zasobach własnych (w tym podatku od transakcji finansowych) oraz możliwościach budżetowych, które powinny – w ramach budżetu Unii – wspierać wzrost i spójność społeczną, przeciwdziałając zakłóceniom równowagi, rozbieżnościom strukturalnym i nadzwyczajnym sytuacjom finansowym związanym bezpośrednio z unią walutową, bez podważania jej tradycyjnych funkcji mających na celu finansowanie wspólnych strategii politycznych;
3. z zadowoleniem przyjmuje Plan działania Komisji; wzywa Komisję, by w ramach procedury współdecyzji – o ile to możliwe z prawnego punktu widzenia – jak najszybciej przedstawiła wnioski ustawodawcze uwzględniające dalszą koordynację budżetową, pogłębienie koordynacji polityki w zakresie opodatkowania i zatrudnienia oraz utworzenie mechanizmu zdolności fiskalnej UGW w celu wsparcia wdrażania decyzji politycznych; podkreśla, że niektóre z tych elementów będą wymagały zmiany Traktatów;
4. jest zdania, że konieczne jest natychmiastowe działanie w ramach każdego z czterech podstawowych elementów zawartych w sprawozdaniu pt. „W kierunku faktycznej unii gospodarczej i walutowej” zaprezentowanym przez przewodniczących Van Rompuy, Junckera, Barroso oraz Dragiego, w szczególności w zakresie:
  - a) zintegrowanych ram finansowych mających zapewniać stabilność finansową¹, przede wszystkim w strefie euro, i minimalizować koszty upadku banków ponoszone przez obywateli Europy; ramy te przenoszą¹ odpowiedzialność za nadzór na szczebel europejski i zapewniają¹ wspólne mechanizmy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków i gwarantowania depozytów konsumentów;
  - b) zintegrowanych ram polityki gospodarczej, które przewidują¹ wystarczające mechanizmy zapewniające opracowywanie krajowych i europejskich strategii politycznych propagujących¹ trwa³y wzrost, zatrudnienie i konkurencyjność oraz spójnych z prawidłowym funkcjonowaniem UGW;
  - c) zapewnienia niezbędnej legitymacji demokratycznej i odpowiedzialności za podejmowanie decyzji w ramach UGW w oparciu o wspólne sprawowanie kierownictwa nad wspólnymi strategiami politycznymi oraz solidarności;
5. uważa, że lepszemu i jaśniejszemu podziałowi kompetencji oraz środków pomiędzy UE a państwami członkowskimi może i musi towarzyszyć większa parlamentarna odpowiedzialność i rozliczalność odnośnie do kompetencji krajowych;
6. ponownie wskazuje, że aby zarządzanie faktyczną UGW było rzeczywiście usankcjonowane i demokratyczne, musi mieścić się w ramach instytucjonalnych Unii;
7. uważa zróżnicowanie za pożyteczne i właściwe narzędzie, umożliwiające promowanie silniejszej integracji, które – pod warunkiem ochrony integralności UE – może okazać się niezbędne do osiągnięcia faktycznej UGW w ramach Unii;
8. podkreśla, że istniejące procedury zróżnicowanej integracji na mocy traktatów umożliwiają podjęcie pierwszego kroku do ustanowienia faktycznej UGW, w pełni zgodnej z wymogami dotyczącymi mocniejszej rozliczalności demokratycznej, większych środków finansowych oraz lepszej procedury decyzyjnej i apeluje do wszystkich instytucji o szybkie działanie polegające na wykorzystaniu jak największych możliwości, jakie oferują obowiązujące traktaty i ich elementy elastyczności, oraz o przygotowanie się jednocześnie na niezbędne zmiany w Traktacie w celu zagwarantowania pewności prawnej i demokratycznej legitymacji; powtarza, że należy wykluczyć wariant nowej umowy międzyrządowej;
9. podkreśla, że zmiany Traktatu niezbędne do urzeczywistnienia faktycznej UGW oraz ustanowienia Unii obywateli i państw mogą opierać się na istniejących instrumentach, procedurach, praktykach i filozofii zróżnicowanej integracji, przy jednoczesnym zwiększaniu skuteczności i spójności, oraz potwierdza, że w pełni wykorzysta prawo do przedkładania Radzie propozycji zmiany traktatów, które muszą być następnie rozpatrzone przez konwent, w celu ukończenia procesu kształtowania faktycznej UGW;
10. przypomina, że debata na temat wielopoziomowego sprawowania rządów nie pokrywa się z kwestią zarządzania wieloszczeblowego, która dotyczy równowagi sił i zaangażowania władz krajowych, regionalnych i lokalnych;
11. podkreśla, że aby zróżnicowanie było zgodne z charakterem środków służących promowaniu integracji, ochronie jedności UE i zagwarantowaniu podstawowego poszanowania zasady równości, musi ono pozostawać dostępne i ostatecznie musi zmierzać do włączenia wszystkich państw członkowskich;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

12. podkreśla, że równowaga między polityką zatrudnienia a polityką gospodarczą zgodnie z art. 121 oraz 148 TFUE jest konieczna dla zapewnienia pozytywnego rozwoju UE;

B. PROCEDURY

13. uważa, że zróżnicowanie powinno zostać dokonane wszędzie tam, gdzie to możliwe, w ramach aktu prawnego adresowanego do wszystkich państw członkowskich w drodze derogacji oraz klauzul ochronnych, zamiast wyłączenia a priori niektórych państw członkowskich z zakresu terytorialnego stosowania aktu prawnego; podkreśla jednak, że znaczna liczba derogacji i klauzul ochronnych podważa jedność UE oraz spójność i skuteczność jej ram prawnych;

14. jest zdania, że koordynacja polityki w zakresie gospodarki, zatrudnienia i kwestii społecznych należy do kategorii kompetencji dzielonych, które zgodnie z art. 4 ust. 1 TFUE obejmują wszystkie obszary, które nie zostały wskazane na pełnych listach kompetencji wyłącznych lub uzupełniających;

15. uważa, że w konsekwencji specyfika środków przyjętych na mocy art. 136 TFUE nie jest związana wyłącznie z faktem, że środki te są określone w odniesieniu do państw członkowskich, których walutą jest euro, ale również implikuje, że mogą mieć większą moc wiążącą; uważa też, że art. 136 TFUE umożliwia Radzie, na podstawie zalecenia Komisji i wyników głosowania wyłącznie państw członkowskich, których walutą jest euro, przyjmowanie wiążących wytycznych polityki gospodarczej dla państw strefy euro w ramach europejskiego semestru;

16. podkreśla, że w przypadku gdy niektóre państwa członkowskie nie chcą uczestniczyć w przyjmowaniu aktu prawnego w obszarze wchodzącym w zakres kompetencji niewyłącznych Unii, zamiast zawierania umów międzynarodowych poza ramami porządku prawnego UE należy nawiązać wzmocnioną współpracę zgodnie ze stosownym postanowieniem Traktatu;

17. uważa, że art. 352 TFUE, który upoważnia Radę do podjęcia stosownych działań zmierzających do osiągnięcia jednego z celów określonych w traktatach, jeżeli traktaty nie zapewniły niezbędnych uprawnień, może być stosowany w związku z art. 20 TUE, umożliwiając tym samym uruchomienie klauzuli elastyczności w przypadkach, w których osiągnięcie jednomyślnego porozumienia w Radzie za pośrednictwem mechanizmu wzmocnionej współpracy nie jest możliwe;

18. wzywa państwa członkowskie, aby – w przypadkach rozbieżności w kierunkach polityki państw członkowskich uniemożliwiających postępy – rozszerzyły zasadę wzmocnionej współpracy na politykę społeczną i zatrudnienia;

19. uważa, że włączenie do budżetu UE wydatków wynikających z prowadzenia wzmocnionej współpracy jako innych dochodów lub określonych zasobów własnych jest niezbędne do zapewnienia zgodności z zasadami prawa budżetowego UE oraz ochrony fundamentalnej roli Parlamentu Europejskiego jako organu władzy budżetowej;

20. wzywa do systematycznego stosowania art. 333 ust. 2 TFUE przy nawiązywaniu wzmocnionej współpracy w obszarze wchodzącym w zakres niewyłącznych kompetencji Unii odnośnie do specjalnej procedury ustawodawczej oraz wzywa Radę do przyjęcia decyzji w drodze jednomyślnego głosowania uczestniczących państw członkowskich, która określi, że do celów wzmocnionej współpracy zamierzają one działać na podstawie zwykłej procedury ustawodawczej;

21. wzywa – tam, gdzie to możliwe – do systematycznego stosowania klauzuli pomostowej art. 48 ust. 7 TUE w procedurach innych niż wzmocniona współpraca w celu zwiększenia legitymacji demokratycznej oraz skuteczności zarządzania UGW;

22. uważa, że w sytuacji, gdy zastosowanie klauzuli pomostowej nie jest możliwe, na przykład w przypadku przyjęcia polityki gospodarczej oraz wytycznych dotyczących zatrudnienia lub rocznej analizy wzrostu gospodarczego, możliwość zawarcia wiążących porozumień międzyinstytucjonalnych powinna być w pełni wykorzystana;

23. przypomina, że celem art. 48 TUE jest również zagwarantowanie legitymacji demokratycznej każdej zmiany Traktatu poprzez wymóg obowiązkowego zaangażowania Parlamentu Europejskiego w procedurę zmiany i zaangażowania parlamentów narodowych w następującą po niej procedurę ratyfikacji;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

24. nie zgadza się z pojęciem „ustaleń umownych” i zachęca do znalezienia lepszych sposobów oficjalnego powiązania funduszy udostępnianych w ramach instrumentu na rzecz konkurencyjności i konwergencji z reformami strukturalnymi oraz ponownie wskazuje, że gdy będzie to konieczne, brak kompetencji oraz uprawnień Unii można zrekomensować zastosowaniem odpowiednich procedur określonych w traktatach lub w sytuacji braku odpowiednich podstaw prawnych – zmianą traktatów;

C. DEMOKRACJA I INSTYTUCJE

25. przypomina, że zgodnie z art. 3 ust. 4 TUE UGW została ustanowiona przez Unię, a jej funkcjonowanie musi opierać się na demokracji pośredniej;

26. podkreśla, że Parlament Europejski jest jedyną instytucją UE, w której obywatele są reprezentowani bezpośrednio na poziomie Unii, oraz która jest organem parlamentarnym UGW, a jej odpowiednie zaangażowanie jest kluczowe dla zapewnienia legitymacji demokratycznej i funkcjonowania UGW oraz stanowi warunek wstępny wszelkich dalszych działań na rzecz unii bankowej, unii fiskalnej i unii gospodarczej;

27. podkreśla, że rzeczywista legitymacja i odpowiedzialność muszą zostać zapewnione na szczeblu krajowym i unijnym – odpowiednio – przez parlamenty państw członkowskich i Parlament Europejski; przypomina zasadę zawartą we wnioskach z posiedzenia Rady Europejskiej, które odbyło się w grudniu 2012 r., zgodnie z którą „[w]e wszystkich działaniach głównym celem pozostaje zapewnienie demokratycznej legitymacji i rozliczalności na szczeblu, na którym są podejmowane i wdrażane decyzje”;

28. ubolewa w związku z tym nad brakiem kontroli parlamentarnej nad trójką, Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej oraz EMS;

29. jest zdania, że każde formalne zróżnicowanie praw do zasiadania w Parlamencie w związku z pochodzeniem posłów do Parlamentu Europejskiego stanowi dyskryminację ze względu na przynależność państwową, której zakaz jest jedną z fundamentalnych zasad Unii Europejskiej, oraz narusza zasadę równości obywateli Unii, jak określono w art. 9 TUE;

30. uważa, że w przypadku środków przyjętych zgodnie z art. 136 TFUE lub nawiązania wzmocnionej współpracy brak symetrii wynikający z zaangażowania w Radzie z jednej strony przedstawicieli państw członkowskich, których walutą jest euro (lub przedstawicieli państw uczestniczących) oraz z drugiej strony Parlamentu Europejskiego i Komisji reprezentujących wszystkich obywateli Unii oraz promujących swój interes ogólny, jest w pełni spójny z zasadami zróżnicowania i nie ogranicza, a wręcz przeciwnie – wzmacnia legitymację tych środków;

31. podkreśla, że zasady wewnętrzne Parlamentu Europejskiego dają wystarczający margines swobody dla potrzeb organizacji określonych form zróżnicowania na podstawie porozumienia politycznego w ramach i wśród grup politycznych w celu zapewnienia odpowiedniej kontroli UGW przypomina, że art. 3 ust. 4 TUE stanowi, iż „Unia ustanawia unię gospodarczą i walutową, której walutą jest euro”, a ponadto że w Protokole (nr 14) w sprawie Eurogrupy przewidziano „konieczność ustanowienia postanowień szczególnych w celu pogłębienia dialogu między państwami członkowskimi, których walutą jest euro, w oczekiwaniu na moment, w którym euro stanie się walutą wszystkich państw członkowskich Unii”; zauważa, że jeżeli ta rzekomo przejściowa sytuacja ma nadal trwać, w Parlamencie Europejskim należy rozważyć opracowanie odpowiedniego mechanizmu ustalania odpowiedzialności w aktualnej strefie euro i państwach członkowskich, które zadeklarowały chęć przystąpienia do tej strefy;

32. uważa, że należy zacieśnić współpracę z parlamentami narodowymi na mocy art. 9 Protokołu nr 1 załączonego do traktatów oraz z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie zorganizowania międzyparlamentarnej konferencji w celu omówienia polityki budżetowej i gospodarczej; podkreśla jednak, że współpracy takiej nie należy postrzegać jako tworzenia nowego wspólnego organu parlamentarnego, który byłby zarówno nieefektywny, jak i nieumocowany prawnie z punktu widzenia demokratycznego i konstytucyjnego, i potwierdza, że nie istnieje zastępcze rozwiązanie dla formalnego wzmocnienia pełnego umocowania Parlamentu jako organu parlamentarnego na szczeblu Unii w celu wzmocnionego i demokratycznego zarządzania UGW;

33. podkreśla, że szczyt państw strefy euro i Eurogrupa są nieformalnymi organami do prowadzenia dyskusji, a nie instytucjami decyzyjnymi w zakresie zarządzania unią gospodarczą i walutową;

34. podkreśla fundamentalną rolę Komisji w zarządzaniu UGW, co potwierdza również pakt fiskalny i porozumienia ustanawiające EMS, w zakresie gwarantowania porządku prawnego określonego w traktatach UE i działania na rzecz wspólnego interesu całej Unii;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

D. ZRÓŻNICOWANA INTEGRACJA W RAMACH ISTNIEJĄCYCH TRAKTATÓW: W KIERUNKU FAKTYCZNEJ UGW

35. jest zdania, że do wszystkich środków zmierzających do wzmocnienia europejskiej unii gospodarczej i walutowej należy stosować metodę wspólnotową; przypomina art. 16 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, który stwierdza, że przed upływem pięciu lat od wejścia w życie niniejszego Traktatu, na podstawie oceny doświadczeń z jego wdrażania, podjęte zostaną niezbędne kroki, zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, mające na celu włączenie treści postanowień niniejszego Traktatu do ram prawnych Unii Europejskiej;

36. podkreśla, że państwa członkowskie, których walutą jest euro, jak i te państwa, które są zobowiązane do jego przyjęcia, powinny podwoić swoje wysiłki na rzecz wzmocnienia stabilności i zgodności z postanowieniami traktatowymi oraz zwiększenia konkurencyjności, wydajności, przejrzystości i demokratycznej odpowiedzialności; przypomina, że euro jest walutą Unii Europejskiej oraz że wszystkie państwa członkowskie, poza tymi objętymi odstępstwem, powinny przyjąć euro w stosownym czasie;

37. zauważa, że dla zahamowania kryzysu i w odpowiedzi na strukturalne braki w konstrukcji unii gospodarczej i walutowej rządy krajowe i instytucje europejskie podjęły szeroki zakres środków w celu zapewnienia stabilności finansowej i poprawy zarządzania gospodarczego; zauważa, że postanowienia takie jak niektóre przepisy pakietu sześciu wniosków ustawodawczych i utworzenie Europejskiego Mechanizmu Stabilności dotyczą jedynie państw należących do strefy euro;

38. z zadowoleniem przyjmuje tworzenie jednolitego mechanizmu nadzorczego obejmującego strefę euro, z którego mogą jednak korzystać wszystkie pozostałe państwa członkowskie UE; podkreśla, że stworzenie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków jest niezbędnym etapem na drodze ku powstaniu prawdziwej unii bankowej; uważa, że w celu wyeliminowania braków strukturalnych w unii gospodarczej i walutowej oraz w celu skutecznego ograniczenia pokusy nadużyć, proponowana „unia bankowa” powinna opierać się na wcześniejszej reformie sektora usług finansowych Unii, a także czerpać z umocnionego zarządzania gospodarczego, w szczególności w strefie euro, oraz z nowych ram budżetowych europejskiego semestru, w celu zapewnienia większej odporności i konkurencyjności sektora bankowego Unii, większego zaufania do tego sektora i większych rezerw kapitałowych, aby zapobiec konieczności ponoszenia w przyszłości przez budżet publiczny państw członkowskich kosztów dofinansowania banków;

39. jest skrajnie zmartwiony opóźnieniami w tworzeniu unii bankowej i praktycznymi aspektami bezpośredniego dokapitalizowywania banków w ramach EMS; jest szczególnie zaniepokojony trwającą fragmentacją systemu bankowego UE; podkreśla, że silna i ambitna unia bankowa stanowi jeden z kluczowych elementów pogłębionej i rzeczywistej UGW i jest jedną z głównych strategii politycznych, za którą Parlament opowiada się od ponad trzech lat, zwłaszcza od przyjęcia stanowiska na temat rozporządzenia w sprawie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego;

40. uważa, że zapewnienie rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu nadzorczego, które wymaga zgody Parlamentu Europejskiego na powołanie przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej, stanowi istotny warunek wzmocnionej roli PE w zarządzaniu UGW w oparciu o zróżnicowanie;

41. wspiera nowe instrumenty solidarności, takie jak instrument na rzecz konwergencji i konkurencyjności; uważa, że mógłby on zwiększyć odpowiedzialność oraz skuteczność polityki gospodarczej; podkreśla, że takie instrumenty muszą być opracowywane w taki sposób, aby uniknąć jakichkolwiek niepewności prawnych oraz poszerzenia deficytu demokratycznego Unii;

42. wzywa Komisję do przedstawienia, w ramach europejskiego semestru, wniosku o przyjęcie kodeksu dotyczącego konwergencji w oparciu o strategię „Europa 2020” i stworzenie solidnego filara społecznego; nalega, aby w krajowych programach wykonawczych zapewniono, że kodeks dotyczący konwergencji zostanie wdrożony we wszystkich państwach członkowskich oraz by towarzyszył temu mechanizm oparty na zachętach;

43. podkreśla, że mechanizm zachęt zwiększyłby wiążący charakter koordynacji polityki gospodarczej;

44. wskazuje, że tworzenie opartego na zachętach mechanizmu egzekwowania, mającego na celu podniesienie poziomu solidarności, spójności i konkurencyjności, musi iść w parze z dodatkowymi nakładami na koordynację polityki gospodarczej, zgodnie z zapisem w oświadczeniu Komisji towarzyszącym „dwupakowi”, w celu przestrzegania zasady, zgodnie z którą „działania w kierunku większej odpowiedzialności i dyscypliny gospodarczej łączą się ze wzrostem solidarności”;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

45. podkreśla, że mechanizmy koordynacji ex-ante oraz instrumenty na rzecz konwergencji i konkurencyjności powinny mieć zastosowanie do wszystkich państw członkowskich, które przyjęły euro jako swoją walutę, przy czym inne państwa członkowskie mają możliwość przyłączenia się na stałe do tej grupy; wzywa Komisję do zapisania takiego obowiązkowego uprawnoczenia przez parlamenty państw członkowskich w kolejnych wnioskach ustawodawczych, a także do zapewnienia większego zaangażowania partnerów społecznych w koordynację gospodarczą;

46. jest zdania, że zaproponowany nowy instrument na rzecz konwergencji i konkurencyjności powinien opierać się na warunkowości, solidarności i konwergencji; uważa, że taki instrument powinien zostać uruchomiony dopiero po ustaleniu przypadków nierównowagi społecznej oraz konieczności znacznych, długoterminowych, zrównoważonych i pobudzających wzrost reform strukturalnych, w oparciu o ocenę spójności kodeksu konwergencji i krajowych planów wdrażania, przy formalnym zaangażowaniu Parlamentu, Rady i parlamentów państw członkowskich;

47. uważa, że instrument na rzecz konwergencji i konkurencyjności powinien być narzędziem służącym zwiększeniu zdolności budżetowych oraz powinien być ukierunkowany na warunkowe wsparcie reform strukturalnych z myślą o zwiększeniu konkurencyjności, wzrostu i spójności społecznej, zapewnieniu ściślejszej koordynacji gospodarczych strategii politycznych oraz trwałej konwergencji dokonań gospodarczych państw członkowskich, a także podejmowaniu problemu braku równowagi i różnic strukturalnych; uważa, że takie instrumenty są fundamentem prawdziwego mechanizmu zdolności fiskalnej;

48. uważa, że ustanowienie tego instrumentu stanowi początkowy etap tworzenia silniejszego mechanizmu zdolności fiskalnej UGW, oraz podkreśla, że środki finansowe instrumentu na rzecz konwergencji i konkurencyjności muszą stanowić integralną część budżetu UE, pozostającą jednak poza pułapami wieloletnich ram finansowych, aby możliwe było przestrzeganie postanowień traktatów UE oraz przepisów prawa UE, a także zapewnienie, że Parlament Europejski jest w pełni zaangażowany, jako organ władzy budżetowej, m.in. poprzez umożliwienie przyjęcia poszczególnych kwot odnośnych środków budżetowych;

49. wzywa do ujęcia nowych zasobów własnych finansowanych ze składek wpłacanych przez państwa członkowskie uczestniczące w instrumentie na rzecz konwergencji i konkurencyjności na mocy zmienionej decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich oraz poprzez przeznaczenie dochodów z takich nowych zasobów własnych na wydatki związane z instrumentem na rzecz konwergencji i konkurencyjności, a także wzywa do wprowadzenia zmiany do decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Wspólnot Europejskich lub, gdy zmiana taka nie będzie możliwa, do korzystania z dochodów z podatku od transakcji finansowych jako innych dochodów w celu zrekompensowania takich wkładów bezpośrednich;

50. nalega, aby na wiosennym szczycie Rady Europejskiej przewodniczący Parlamentu przedstawił swoje poglądy dotyczące rocznej analizy wzrostu gospodarczego; uważa, że należy przeprowadzić negocjacje w sprawie porozumienia międzyinstytucjonalnego w celu zaangażowania Parlamentu w zatwierdzenie rocznej analizy wzrostu gospodarczego oraz wytycznych dotyczących polityki gospodarczej i zatrudnienia;

51. ponownie wzywa do wzmocnienia wymiaru społecznego UGW, przy jednoczesnym potwierdzeniu, że polityka zatrudnienia oraz polityka społeczna stanowią polityki Unii;

52. przypomina, że zgodnie z traktatami podczas definiowania i wdrażania strategii politycznych i działań Unii należy uwzględnić wspieranie wysokiego poziomu zatrudnienia oraz zapewnienie odpowiedniej ochrony socjalnej; wzywa do ustanowienia wskaźników zatrudnienia i wskaźników społecznych jako uzupełnienia wskaźników fiskalnych i makroekonomicznych, a także sprawozdań z postępów reform strukturalnych, aby zapewnić właściwy i wystarczający poziom inwestycji społecznych, a co się z tym wiąże – zagwarantować trwałość modelu społecznego Unii Europejskiej w perspektywie długofalowej;

53. z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż w dniu 2 lipca 2013 r. Komisja, zgodnie z porozumieniami w sprawie „dwupaku”, utworzyła grupę ekspertów pod przewodnictwem Gertrudy Trumpel-Gugerell, której powierzono zadanie gruntownej oceny głównych cech potencjalnego funduszu amortyzacji zadłużenia i bonów skarbowych strefy euro, w tym przepisów prawnych, struktury finansowej i uzupełniających ram budżetowych, oraz oświadcza, że zamierza ustosunkować się do tych spraw po przedłożeniu sprawozdania grupy ekspertów;

54. uważa, że funkcjonowanie Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej/europejskiego mechanizmu stabilności oraz wszelkich analogicznych przyszłych mechanizmów powinno podlegać regularnej kontroli demokratycznej oraz nadzorowi ze strony Parlamentu Europejskiego; jest zdania, że EMS powinien zostać całkowicie włączony w ramy Unii;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

55. zaznacza, że trojka rozliczać się ze swoich działań; jest zdania, że Komisja powinna regularnie zdawać sprawozdania w imieniu trojki przed Parlamentem Europejskim; przypomina, że udział UE w systemie „trojki” powinien podlegać demokratycznej kontroli ze strony Parlamentu i odpowiedzialności przed nim;

E. ZRÓŻNICOWANA INTEGRACJA I ZMIANY TRAKTATÓW

56. uważa, że każda przyszła zmiana Traktatu powinna potwierdzać zróżnicowaną integrację jako narzędzie osiągnięcia ściślejszej integracji przy jednoczesnej ochronie jedności Unii;

57. jest zdania, że przyszła zmiana Traktatu może wprowadzić nowy poziom członkostwa stowarzyszonego, włączając częściową integrację z określonymi obszarami polityki Unii jako środek służący wzmocnieniu europejskiej polityki sąsiedztwa;

58. uważa, że przyszła zmiana Traktatu powinna potwierdzić, iż szczyt państw strefy euro stanowi nieformalną strukturę Rady Europejskiej, jak stanowi tytuł V Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej;

59. proponuje, aby Eurogrupa stała się nieformalną strukturą Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych;

60. wzywa komisarza ds. gospodarczych i finansowych do pełnienia funkcji ministra skarbu oraz stałego wiceprzewodniczącego Komisji;

61. wzywa do uruchomienia, z pewnymi wyjątkami, procedur głosowania w Radzie, które wymagają jedności większości kwalifikowanej, oraz do zmiany istniejących specjalnych procedur ustawodawczych na zwykłe procedury ustawodawcze;

62. wzywa do wprowadzenia podstawy prawnej w celu ustanowienia agencji Unii, które będą mogły spełniać określone funkcje wykonawcze powierzone im przez Parlament Europejski i Radę zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą;

63. uważa, że głosowanie odwróconą większością kwalifikowaną w pakcie fiskalnym stanowi raczej deklarację polityczną, a nie skuteczne narzędzie podejmowania decyzji, oraz wzywa w związku z tym do włączenia metody głosowania odwróconą większością kwalifikowaną do traktatów, zwłaszcza do art. 121, art. 126 i art. 136 w taki sposób, aby wnioski lub zalecenia przedkładane przez Komisję mogły wejść w życie w przypadku braku sprzeciwu ze strony Parlamentu lub Rady w uprzednio ustalonym terminie, w celu zagwarantowania całkowitej pewności prawa;

64. wzywa do zmiany art. 136 TFUE w celu rozszerzenia jego zakresu o dobrowolne uczestnictwo państwa członkowskiego spoza strefy euro, przewidując pełne prawa głosu zgodnie z procedurą wzmocnionej współpracy, oraz wzywa do zmniejszenia ograniczeń na mocy art. 136 TFUE oraz do zmiany tego artykułu w ogólną klauzulę dotyczącą przyjmowania aktów prawnych dotyczących współpracy oraz do ustalenia prawnie obowiązujących minimalnych standardów w zakresie polityki gospodarczej, zatrudnienia oraz polityki społecznej;

65. wzywa do rozszerzenia podstawy prawnej określonej w art. 127 ust. 6 TFUE na wszystkie instrumenty finansowe, w tym zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w obrębie rynku wewnętrznego;

66. wzywa do włączenia Parlamentu do procedury powoływania przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz innych członków Zarządu EBC na mocy art. 283 TFUE, poprzez wprowadzenie wymogu udzielenia przez Parlament zgody na zalecenia Rady;

67. wzywa kolejny konwent do zbadania możliwości wprowadzenia specjalnej procedury ustawodawczej, zgodnie z którą na mocy art. 312 TFUE do przyjęcia rozporządzenia określającego wieloletnie ramy finansowe wymagane jest uzyskanie czterech piątych głosów w Radzie oraz większości głosów posłów do Parlamentu Europejskiego;

68. wzywa kolejny konwent do zbadania możliwości wprowadzenia specjalnej procedury ustawodawczej, zgodnie z którą na mocy art. 311 ust. 3 TFUE do przyjęcia decyzji w sprawie systemu zasobów własnych wymagane jest uzyskanie czterech piątych głosów w Radzie oraz większości głosów posłów do Parlamentu Europejskiego;

Czwartek, 12 grudnia 2013 r.

69. wzywa kolejny konwent do zbadania możliwości zagwarantowania państwom członkowskim, których walutą jest euro, oraz wszystkim państwom członkowskim, które pragną uczestniczyć w nowych wspólnych politykach, zapewnienia przez nie konkretnych zasobów własnych w ramach budżetu UE;
70. jest zdania, że środki finansowe przyznane agencjom Unii powinny stanowić integralną część budżetu Unii;
71. wzywa do wprowadzenia wymogu uzyskania zgody Parlamentu Europejskiego odnośnie do zmian Traktatu, przyznanej większością dwóch trzecich głosów posłów do Parlamentu Europejskiego;
72. nalega, aby przyszedły konwent posiadał jak największą legitymację demokratyczną dzięki udziałowi również partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron; powinien on podejmować decyzje w pełnym składzie zgodnie z całkowicie demokratycznymi zasadami; powinien dysponować odpowiednim czasem na poważne i gruntowne rozważania; powinien działać całkowicie przejrzystie, a jego posiedzenia powinny być dostępne dla obywateli;
73. popiera rozszerzenie klauzuli pomostowej przewidzianej w art. 48 ust. 7 TUE na całość traktatów;

o

o o

74. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i przewodniczącemu Rady Europejskiej.
-